EVROPSKÝ PARLAMENT 2014 - 2019

Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

2014/2238(INI)

7.5.2015

STANOVISKO

Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

pro Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

k Iniciativě zelené zaměstnanosti: využít potenciál zeleného hospodářství k tvorbě pracovních míst
(2014/2238(INI))

Navrhovatelka: Eleonora Evi

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin vyzývá Výbor pro zaměstnanost a sociální věci jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. připomíná, že je třeba přejít na nízkouhlíkové hospodářství; zdůrazňuje, že „ekologizace“ ekonomik EU může napomoci dlouhodobému, udržitelnému a inkluzivnímu růstu;

2. zdůrazňuje, že dvě třetiny zdrojů, které nám příroda poskytuje, včetně úrodné půdy, čisté vody a čistého vzduchu, jsou stále omezenější a že globální oteplování a úbytek biologické rozmanitosti se přibližují mezím, jejichž překročení by znamenalo nezvratné dopady na lidskou společnost a přirozené životní prostředí, kterým už by nebylo možné zabránit;

3. upozorňuje na skutečnost, že setrvalý hospodářský růst je možný pouze tehdy, pokud zohledňuje omezení daná životním prostředím; s ohledem na výše uvedené zdůrazňuje, že zelené a oběhové hospodářství může přinášet řešení jak pro životní prostředí, tak pro hospodářství a společnost obecně;

4. zdůrazňuje, že máme-li čelit těmto výzvám, vybudovat udržitelné evropské ekonomiky, které by byly odolné vůči krizím, a plně využít potenciál tvorby pracovních míst, který přináší přechod našich ekonomik na zelené hospodářství, je třeba přijmout komplexní politický přístup; vyzývá Komisi a členské státy, aby přijaly ambiciózní a integrované regulační, fiskální a finanční rámce, které zaručí udržitelné investování a povzbudí udržitelné inovace, čímž plně rozvinou potenciál přechodu na zelené hospodářství v oblasti tvorby pracovních míst;

5. zdůrazňuje, že plné uvolnění potenciálu, který nabízí ekologické hospodářství a, a tedy tvorba zelených pracovních míst, závisí na plném provádění environmentálních právních předpisů a taktéž na důslednějším zohledňování environmentální problematiky a soudržnosti environmentální strategie napříč různými odvětvovými politikami EU;

6. konstatuje, že Evropská agentura pro životní prostředí ve své zprávě z roku 2015 uvedla, že stávající opatření nepostačují k dosažení cílů stanovených pro zachování biologické rozmanitosti, nižší využívání fosilních paliv, boj proti změně klimatu a odvrácení jeho dopadů na lidské zdraví a kvalitu životního prostředí;

7. zdůrazňuje, že přechod k udržitelným společnostem a ekonomikám, včetně udržitelných spotřebitelských návyků a výrobních postupů, vytváří potenciál k tvorbě nových zelených pracovních míst a k ekologizaci těch stávajících v téměř všech odvětvích a v celém hodnotovém řetězci, tj. od výzkumu po výrobu, distribuci a poskytování služeb, a také v nových zelených, technologicky vysoce vyspělých sektorech, jako jsou např. obnovitelné zdroje energie, i v tradičních odvětvích, jako jsou průmyslová výroba, stavebnictví, zemědělství a rybolov či odvětví služeb, jako jsou např. cestovní ruch, stravování, doprava a vzdělávání; zdůrazňuje, že tento potenciál pro tvorbu pracovních míst se týká pracovní síly s vysokou i nízkou kvalifikací;

8. shledává, že přechod na zelené hospodářství bude mít celkově pozitivní dopady na zaměstnanost, neboť udržitelné hospodářské aktivity (např. úspory energie nebo ekologické zemědělství) vyžadují více pracovní síly než aktivity, které nahrazují;

9. konstatuje, že přechod na zelené hospodářství s sebou nese významný potenciál k tvorbě pracovních míst na místní úrovni, která nelze převádět do zahraničí, a to i v odvětvích zasažených hospodářskou krizí – viz např. energetická účinnost ve stavebnictví;

10. konstatuje, že podle Evropské agentury pro životní prostředí vzrostl mezi lety 2000 a 2011 sektor ekologických produktů a služeb o více než 50 % a vytvořil více než 1,3 milionu pracovních míst, čímž pozitivně ovlivnil bilanci vývozu EU a její hospodářskou konkurenceschopnost;

11. zdůrazňuje, že členské státy se kvůli cílům v oblasti životního prostředí mohou odchýlit od předpisů upravujících státní podporu;

12. naléhavě vyzývá členské státy a soukromý sektor, aby využívaly nástroje, jako je ekodesign, ekoznačka, EMAS a zelená veřejná zakázka, a tak přispívaly k tvorbě zelených pracovních míst; vyzývá Komisi, aby poskytla rámcové pokyny k vytváření příznivých tržních podmínek k plnému přijetí uvedených dobrovolných nástrojů;

13. vyzývá členské státy, aby věnovaly větší pozornost zavádění systémů ekologického řízení a ekologického auditu založených na evropské normě (ISO 14 000);

14. zdůrazňuje značný potenciál oběhového hospodářství pro tvorbu pracovních míst; zdůrazňuje, že díky účinnějšímu využívání zdrojů by mohlo v Evropě vzniknout 1,4 až 2,8 milionu pracovních míst a že přechod na hospodářství založené na trvanlivosti výrobků a možnosti opravovat je může vytvořit pracovní místa v oblastech spojených se všemi fázemi životního cyklu výrobku a v sektorech údržby, oprav, modernizace a opětovného využití; zdůrazňuje, že prevence odpadu, ekodesign, opětovné využívání materiálů a další podobná opatření mohou podnikům v EU přinést čisté úspory ve výši 600 miliard EUR nebo 8 % ročního obratu při současném snížení celkových ročních emisí skleníkových plynů o 2–4 %;

15. zdůrazňuje, že v důsledku uplatňování stávajících právních předpisů o předcházení vzniku odpadu a nakládání s odpady by mohlo vzniknout více než 400 000 zelených pracovních míst; připomíná, že pokud by byly zrevidovány směrnice o odpadu, mohlo být vytvořeno dalších 180 000 zelených pracovních míst, avšak že Komise od jejich revize bohužel upustila; zdůrazňuje, že v souvislosti se zavedením energetické účinnosti a úsporných opatření by mohly vzniknout až dva miliony zelených pracovních míst a že další tři miliony by bylo možné vytvořit v odvětví obnovitelných energií;

16. vyzývá Komisi, aby dostála svému závazku a do konce roku 2015, předložila nový návrh na přezkum právních předpisů EU o odpadech, který by vycházel z holistického přístupu, jenž: řeší celý životní cyklus produktů a zabývá se i prevencí vzniku odpadu; stanoví cíle EU pro účinné využívání zdrojů, které sníží spotřebu zdrojů a energie, a odpovídající hlavní ukazatel; a v zájmu snazšího opětovného použití a recyklace produktů podporuje jejich ekologický design, který zohledňuje celý životní cyklus produktu s cílem zajistit udržitelné hospodaření s materiály; zdůrazňuje, že je nutné zachovat cíle stanovené pro

recyklaci, které budou minimálně tak ambiciózní jako cíle ve staženém návrhu; vyzývá Komisi a členské státy, aby podpořily vytvoření trhu pro sekundární suroviny získané recyklací;

17. konstatuje, že více než 14 milionů pracovních míst v Evropě (mj. v lesnictví, zemědělství a rybolovu) přímo závisí na ekosystémech a biologické rozmanitosti; zdůrazňuje, že ekologizace těchto odvětví by zvýšila počet zaměstnaných lidí a posílila by odolnost těchto odvětví, a tak udržitelnou zaměstnanost; konstatuje, že investice do zelené infrastruktury přinášejí mnoho společenských, hospodářských a environmentálních přínosů, včetně tvorby pracovních míst;

18. vyzývá členské státy, aby vypracovaly programy na ochranu a zachování životního prostředí a prevenci a nápravu nestability způsobené hydrogeologickou situací, aby vybudovaly zelenou infrastrukturu a aby rozhodnutí přijímaly plně s ohledem na hodnotu přírodního kapitálu a ekosystémových služeb; zdůrazňuje že udržitelný rozvoj je nutné podporovat na místní a regionální úrovni, protože se jedná o klíčový faktor pro vytváření zelených pracovních míst;

19. uznává, že pro „zelenou“ zaměstnanost ve venkovských oblastech EU představuje značný potenciál propojení udržitelné zemědělské produkce s monitorováním a ochranou biologické rozmanitosti v zemědělských podnicích a následně inteligentní označování zemědělských produktů, pokud se jedná o jejich dopady na životní prostředí, tak aby byla stimulována poptávka spotřebitelů po produktech, které podporují biologickou rozmanitost;

20. konstatuje, že udržitelné lesnictví má skutečný potenciál k vytváření pracovních míst a současně aktivně přispívá ke zmírňování změny klimatu a ochraně biologické rozmanitosti;

21. vyzývá Komisi a členské státy, aby postupně zrušily přímé a nepřímé dotace, které jsou škodlivé pro životní prostředí, např. dotace fosilních paliv; vyzývá Komisi, aby vypracovala modely, které by členské státy mohly použít na přesunutí fiskálního zatížení z pracovní síly na zdanění podle zatížení životního prostředí, a aby podle zásady „znečišťovatel platí“ zohlednily dopady produktů a služeb na životní prostředí; vyzývá Komisi, aby vydala doporučení pro jednotlivé členské státy, která podpoří opatření zaměřená na podporu zelených pracovních míst a snížení ekologické stopy; dále Komisi vyzývá, aby podpořila vytváření zelených pracovních míst tím, že do agendy evropského semestru zařadí aktivní opatření na ochranu životního prostředí a klimatu;

22. vyzývá členské státy, aby zavedly cílené dotace a/nebo osvobození od daně pro začínající podniky a malé a střední podniky, které nabízejí zboží nebo služby s vysokou přidanou hodnotu v oblasti životního prostředí;

23. zdůrazňuje příležitosti, které pro tvorbu pracovních míst představuje balíček opatření v oblasti klimatu a obnovitelných energií do roku 2030, a úlohu, kterou budou hrát budoucí environmentální právní předpisy při plnění dlouhodobých environmentálních cílů EU, tvorbě pracovních míst a dosahování zeleného růstu;

24. zdůrazňuje, že politiky by měly být plánovány v dlouhodobém výhledu a zahrnovat

ctižádostivé, závazné cíle pro účinné využívání zdrojů, snižování emisí skleníkových plynů, obnovitelné zdroje energie a úspory energie, jakož i ukazatele pro měření pokroku při plnění těchto cílů; zdůrazňuje, že tyto politiky by se měly zaměřovat na minimalizaci vnějších environmentálních a společenských nákladů a měly by zavést odpovídající cenu emisí skleníkových plynů;

25. zdůrazňuje, že je nezbytné, aby členské státy připravily své ekonomiky na nízkouhlíkovou budoucnost s účinným využíváním zdrojů a energie, a zároveň si je vědom možných rizik přemisťování pracovních míst a úniku uhlíku způsobených dopady klimatických politik;

26. vyzývá Komisi, aby co nejdříve předložila návrh na reformu systému EU pro obchodování s emisemi (ETS), v němž zohlední potřebu ochrany odvětví vystavených značnému riziku úniku uhlíku;

27. vyzývá členské státy, aby část zisků z aukcí povolenek emisí skleníkových plynů v rámci systému ETS investovaly do zavádění politik podporujících adaptaci na změnu klimatu a ochranu biologické rozmanitosti a citlivých přírodních stanovišť a aby tímto způsobem podpořily zelená pracovní místa;

28. vyzývá Komisi, aby se při zavádění energetické unie zabývala otázkou „zelené“ zaměstnanosti;

29. vyzývá EU a členské státy, aby stanovily závazné cíle pro úspory energie a energetickou účinnost a aby podporovaly systém „bílých certifikátů“, jenž může usnadnit dosažení cílů stanovených EU v oblasti úspor energie; vyzývá členské státy, aby účinně provedly a vymáhaly směrnici o energetické účinnosti a aby nadále usilovaly o dosažení nebo i překonání cílů v oblasti energetické účinnosti do roku 2030;

30. vyzývá členské státy, aby vypracovaly a plnily ambiciózní plány modernizace budov zaměřené na zvýšení energetické účinnosti, což současně zmírní dopady hospodářské krize ve stavebnictví a pomůže dosáhnout cíl EU téměř nulové energetické spotřeby všech nových budov; v této souvislosti vyzývá členské státy, aby vytvořily mechanismy financování, které budou stimulovat investice do zvyšování energetické účinnosti; vyzývá Komisi, aby co nejdříve představila svou iniciativu Inteligentní financování pro inteligentní budovy;

31. žádá členské státy, aby účinněji využívaly evropské fondy, např. na financování revolvingových fondů s nízkými úroky, a podpořily tak investice do obnovitelné energie, úspor energie a energetické účinnosti, odpadového a vodního hospodářství, zelené infrastruktury, kvality ovzduší, ochrany a zachování biologické rozmanitosti a do výzkumných a vývojových programů zabývajících se nízkouhlíkovými technologiemi;

32. vyzývá členské státy, aby plně využívaly širokou škálu fondů a finančních nástrojů EU – např. evropské strukturální a investiční fondy (ESIF) a možnosti vyplývajících z jejich součinnosti – na rozvoj potenciálu k vytváření zelených pracovních míst; naléhá na Komisi a členské státy, aby z prostředků EFSI financovaly přednostně mikropodniky a malé a střední podniky (MSP), které přispívají k budování ekologického oběhového hospodářství a k vytváření udržitelných zelených pracovních míst; vyzývá Komisi a členské státy, aby povolební revizi víceletého finančního rámce, která je naplánována na

rok 2016, využily k podpoření ekologizace našich ekonomik;

33. uznává, že MSP hrají klíčovou úlohu při přechodu k ekologickému hospodářství a vytváření zelených pracovních míst; podporuje cíle zeleného akčního plánu pro MSP a jeho opatření zaměřená na tyto podniky, která mají zlepšit účinné využívání zdrojů, podpořit ekologické podnikání, využít příležitosti, které přinášejí ekologičtější hodnotové řetězce, a usnadnit ekologickým MSP přístup na trh;

34. uznává, že Evropský fond pro strategické investice (EFSI) by mohl pomáhat mikropodnikům a MSP zapojovat se do činností s vysokou úrovní environmentální a společenské inovace;

35. konstatuje, že údaje Eurobarometru o ekologických činnostech MSP ukazují, že úspory energie, snižování objemu odpadu a účinnější využívání surovin jsou ekonomicky výhodné aktivity;

36. vyzývá Komisi, aby v zájmu zefektivnění výrobních a distribučních procesů, přijímání inovativních řešení na úsporu zdrojů nebo nabízení udržitelnějších výrobků a služeb podněcovala nové obchodní modely, jako jsou družstevní podniky;

37. vyzývá Komisi a členské státy, aby vytvořily databáze školících kurzů věnovaných rozvoji „zelených dovedností“ zaměstnanců a databáze nabídek pracovních míst a aby si vyměňovaly osvědčené postupy pro vytváření zelených pracovních míst, aby tak rozšířily příležitosti pro mladé lidi, zejména v regionech, v nichž je přechod na ekologické hospodářství mimořádně obtížné; vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly vhodné informační kampaně o zelených pracovních příležitostech;

38. naléhavě vyzývá Komisi, aby vytvořila rámec pro provádění výše uvedených opatření s cílem dosáhnout koherentní tvorby zelených pracovních míst v celé EU.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	6.5.2015
Výsledek konečného hlasování	+: 61 –: 7 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Marco Affronte, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Cristian-Silviu Buşoi, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Iratxe García Pérez, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Josu Juaristi Abaunz, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Pavel Poc, Marcus Pretzell, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Dubravka Šuica, Tibor Szanyi, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Damiano Zoffoli
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Renata Briano, Nicola Caputo, Mark Demesmaeker, Jan Huitema, Merja Kyllönen, James Nicholson, Aldo Patriciello, Marijana Petir, Gabriele Preuß, Bart Staes
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Arne Gericke, Catherine Stihler